

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง การอนุรักษ์วิถีชุมชนตามพุทธวิถีไทยกรณีศึกษาประเพณีการบิณฑบาตห้องน้ำวัดสุวรรณาราม มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาวิถีชีวิตชุมชนตามพุทธวิถีไทยคลองมหาสวัสดิ์และประเพณีการบิณฑบาตห้องน้ำวัดสุวรรณาราม 2) เพื่อวิเคราะห์แนวทางการอนุรักษ์ประเพณีการบิณฑบาตห้องน้ำวัดสุวรรณาราม โดยการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ (Quantitative Research) มีการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและข้อมูลภาคสนาม ด้วยการสนทนากลุ่มร่วมกับการสัมภาษณ์เชิงลึก และการสังเกตการณ์แบบมีส่วนร่วมในงานประเพณีการบิณฑบาตห้องน้ำวัดสุวรรณาราม เครื่องมือคือแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างและแบบสังเกตการณ์ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ซอฟต์แวร์การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ (QDA: Qmlite 2.0.9) เพื่อระบุและคำนวณการวิเคราะห์เนื้อหา รหัส หัวข้อ และการตีความ สถิติยืนยันความน่าเชื่อถือค่า Krippendorff's alpha ที่วัดได้คือ $\alpha = 0.99$ ความอึดตัวของข้อมูลและวิธีการเปรียบเทียบสำหรับความอึดตัวของหัวข้อ (CoMeTS) การเขียนรหัสและการกำหนดหัวข้อโดยนักวิจัย 4 ท่าน และคำนวณค่าความอึดตัวของข้อมูล (data saturation) แสดงด้วยค่าร้อยละของข้อมูลที่อึดตัวในการสัมภาษณ์ ผลรวมความอึดตัวของข้อมูลร้อยละ 81.42 ผลการวิจัยพบว่า

วิถีชุมชนตามแนวพุทธวิถีไทยของชุมชนคลองมหาสวัสดิ์กรณีศึกษาประเพณีบิณฑบาตห้องน้ำวัดสุวรรณาราม มีความสำคัญต่อชุมชนในการใช้ชีวิตแบบเรียบง่าย ซึ่งส่วนมากเป็นชาวพุทธมีความผูกพันกับพระพุทธศาสนา ดำเนินชีวิตตามคลองธรรม เช่น การทำบุญตามประเพณีถวายภัตตาหารพระเป็นประจำ และอาศัยอยู่ตามคลองมหาสวัสดิ์ ซึ่งความสำคัญของคลองมหาสวัสดิ์พบว่าใช้สำหรับการเกษตร ประมงพื้นบ้าน และการใช้คลองเพื่อสัญจรไปมา แนวทางการอนุรักษ์ประเพณีบิณฑบาตห้องน้ำวัดสุวรรณารามตามแนวพุทธวิถีไทย ได้แก่ (1) การมีส่วนร่วมของชุมชนในการบิณฑบาตห้องน้ำ (2) การถ่ายทอดความรู้ประเพณีชุมชนและประเพณีบิณฑบาตห้องน้ำ และ (3) การอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่นแบบองค์รวมเพื่อความยั่งยืน

สำคัญ การอนุรักษ์, ชุมชน, พุทธวิถีไทย, การบิณฑบาต, ประเพณี